

"Pak je kans"

U hebt het 40-dagentijd boekje weer, of voor het eerst, ter hand genomen. Het is een handreiking om in deze periode te lezen.

We volgen Jezus naar Galilea op een bijzondere manier: diverse mensen uit onze geloofsgemeenschappen hebben teksten ter overdenking geschreven of gezocht. Daarbij gebruiken zij een reeks weekthema's van Aswoensdag naar Pasen toe.

Wil u zich voor de verhalen over Jezus open stellen? Je laten inspireren, je laten raken, en dan gebeurt er iets. Dan ga je met

Jezus op weg, van Galilea naar Jeruzalem, en weer naar Galilea, in de hoogte- en dieptepunten van het leven met Jezus mee.

En gaandeweg ontdekken: Hij is niet alleen de gekruisigde, maar ook de Opgestane, de Levende!

Soberheidsmaaltijd

Een sobere, eenvoudige, maaltijd willen wij met elkaar houden voorafgaande aan de eerste woensdagavondviering op 9 maart (Aswoensdag).

Een bijeenkomst in de Andreaskerk, waarbij ruimte is voor bezinning en waar we ook aandacht besteden aan het 40-Dagenproject.

Voor meer informatie:

lees de kerkbode of zondagsbrief, of stuur een mail naar

WillemienVandeBiezen2@gmail.com

(opgeven voor deelname ook graag vooraf via dit mailadres).

Het 40-dagentijdproject

In de 40 dagentijd zamelen wij geld in voor een specifiek doel.

Dit jaar richten we ons op het project van de Seibo Werkgroep Putten, geleid door Stoffel en Johan Bos. Tijdens en na de kerkdiensten

in de deelnemende kerken en op scholen zullen zij

meer laten zien van en vertellen over dit specifieke project. De

data zullen te zijner tijd in uw kerkblad of anderszins aangekondigd worden.

"Pak je Kans" in El Seibo begint met **"Luz de Vida"**.

In 1998 raasde de orkaan Georges over de Dominicaanse

Republiek. Veel mensen die hierbij alles kwijt raakten, hebben

aan de rand van El Seibo, een plaats in het oosten van het land,

van de regering een klein stukje grond gekregen. Hier ontstond

vervolgens een sloppenwijk waar eigenlijk geen enkele

voorziening was. Ook is er voor de 9000 mensen in deze

sloppenwijk nagenoeg geen medische zorg.

Pastor Nicolás trok zich het lot van de mensen aan. Onder zijn leiding en met hulp van de World Servants, o.a. uit Putten, is er in de afgelopen jaren al een school gebouwd waar zowel jongens als meisjes nu les krijgen. In de zomer van 2010 is men, op het terrein van deze school, gestart met de bouw van een medisch centrum. Het centrum gaat "*Luz de Vida*" (levenslicht) heten.

Zorg voor en voorlichting aan zwangere vrouwen en jonge moeders in de sloppenwijk, ontbreekt vrijwel geheel. Deze tak van zorg is een van de eerste zaken die aangeboden gaat worden, zodat het leven van elke pasgeborene kansrijker kan starten dan nu mogelijk is.

De fundering van de eerste fase ligt er en de muren van de eerste spreekkamers zijn opgetrokken. In de zomer van 2011 en de jaren daarna hoopt de werkgroep verder te gaan bouwen in El Seibo. Voor de eerste fase was er een bouwbudget nodig van rond de € 22.000,-. Met uw hulp kunnen we weer een stukje verder bouwen.

In dit paarse boekje gaat het over het thema '*Pak je kans*', waarbij hun kansen en keuzes voor vrouwen in moeilijke situaties centraal staan. Het project in El Seibo sluit hierbij aan. Helpt u mee, zodat de vrouwen en meisjes in El Seibo, door voorlichting en goede zorg voor moeder en kind, kun kansen kunnen pakken?

Na afloop van het project wordt het resultaat bekend gemaakt. Naast de inzamelingen tijdens de 40-dagentijd kunt u uw financiële bijdrage ook leveren via onderstaande bankrekeningen o.v.v. 40-dagenproject 2011

Gereformeerde Kerk

- bank 35 42 55 363
- giro 94 76 69

Andreaskerk

- bank 35 42 08 616

Katholieke Kerk

- bank 35 42 05 641
- giro 94 97 68

Voor verdere informatie over het project in El Seibo kunt u contact opnemen met

- Stoffel Bos, tel.: 0341 357 011, email: Stoffel.Bos@regio-putten.nl
Kerkstraat 157, Putten
- Johan Bos, tel.: 0341 750 254, email: JcBos@solcon.nl ,
Wallenbergstraat 54, Putten

website: <http://www.kerknetputten.nl/seibo>

Aswoensdag, 09 maart

19.00 uur: viering in de Katholieke kerk

thema deze week: niets doen?

De veertigdagentijd van 2011, de vastentijd. We beginnen in een puinhoop. Jeruzalem is ingenomen door de koning van Babel en het is er een kwestie van overleven. Wat doe je dan als mens? Niets? De dichter/profeet Jeremia beschrijft in zijn Klaagliederen de situatie. Het is leven van genadebrood, het weinige dat je nog hebt, vindt of krijgt is van grote waarde. Daarvoor moet je wel je handen open houden. Ons project dit jaar is El Seibo Werkgroep, mensen die vrouwen in El Seibo gaan helpen met medische zorg, voorlichting en scholing. Zo krijgen de vrouwen daar zicht op een betere toekomst. Na de ramp wordt de vrouwen daar een kans geboden, en de vrouwen pakken hun kans.

...de eens zo levendige stad.

lezen: Klaagliederen 1: 1

We gaan ver terug in de tijd. Koning Nebukadnezar heeft net de stad Jeruzalem ingenomen. De corrupte en afgoden-dienende koningen van Juda hebben het land in verval gebracht. Het onrecht heerste er en weduwen en wezen werden verdrukt. Zo'n regering kon door de Heer niet meer beschermd worden. De

profeet Jeremia schildert in deze gedichten een treffend beeld van de ellende die de inwoners van de stad overkomen is.

De stad zit in zak en as. Laten we terugkeren naar de Heer, zegt Jeremia. Het was de enige weg. Niets doen is geen alternatief volgens de profeet.

Dat was toen. We maken een grote stap vooruit en komen weer in 2011 en bijvoorbeeld in het land Congo. Dit land is de afgelopen jaren het toneel geweest van een vreselijke oorlog. Landen streken met landen en stammen met andere stammen. Grensconflicten hebben zich lang voortgesleept. Soldaten gedroegen zich als bandieten en bandieten noemden zich soldaten. Het was een strijd waarbij ook ouderen, vrouwen en kinderen niet werden ontzien. Corruptie heeft de mensen slecht en hebberig gemaakt. Waar hebben we dat eerder gehoord? Nu is in sommige gebieden de rust een beetje teruggekeerd. Een land Congo als probeert er weer bovenop te komen en in zo'n gebroken land zijn het niet zelden de vrouwen die daarbij een vooraanstaande rol spelen.

Terug naar Jeremia en zijn stad. Jeruzalem zat in zak en as. Wij zitten dat vandaag op Aswoensdag ook. Het is goed te weten dat er dingen misgelopen zijn. Als we dat weten kunnen we gaan hopen en bidden en werken aan herstel. Schouder aan schouder.

donderdag 10 maart

Zwakken en armen... "om hen sta ik op", zegt de HEER

lezen: Psalm 12: 6

Uit deze tekst blijkt aan welke kant God staat. Het gaat Hem aan het hart dat er zoveel geleden wordt of dat nu op school is, op het werk, in de straat, in Congo of Dominicaanse Republiek . Huub Oosterhuis heeft veel psalmen in eigen woorden opgeschreven. Uit zijn versie van psalm 12 volgt hier een gedeelte:

*Hij zegt: Ik hard het niet langer,
dat kermen van weerloze kinderen.
Ik weet wat recht is, menswaardig.
Ik ken de afgrond der harten.
Ik kom, met vuur uit de hemel.
Zijn woord is geen woord als van
mensen.*

*Het is bevochten, gelouterd
in wanhoop en moeten aanzien,
in dulden, hopen, vergeven.*

Het doet. Het kijkt voor geen wereld.

Huub Oosterhuis (uit: Halverwege, 75 psalmen vrij).

vrijdag 11 maart

Voor alles wat gebeurt, is er een uur.

lezen: Prediker 3: 1

Ooit schreef een Amerikaanse zanger een lied op de tekst van vandaag. Het lied is door veel mensen gezongen. Zelfs als je denkt dat het ouderwets is, dan is het mogelijk dat je het toch herkent zodra je het horen zou. De titel is 'Turn, Turn, Turn'. Het herhaalt de tekst van vandaag, maar er wordt ook bij gezegd dat wij verschil kunnen maken. Kleine dingen (als microkrediet) kunnen verschil maken, vrede kan eruit groeien.

Hieronder de vertaling van het lied:

Keer om, keer om, keer om

Voor alles – keer om, keer om, keer om -

is er een seizoen - keer om, keer om, keer om -

en een tijd voor elk doel onder de hemel.

Een tijd om geboren te worden, een tijd om te sterven,

een tijd om te planten, een tijd om te oogsten,

een tijd om te doden, een tijd om te genezen

een tijd om te lachen, een tijd om te wenen.

Voor alles – keer om, keer om, keer om -

is er een seizoen - keer om, keer om, keer om -

en een tijd voor elk doel onder de hemel.

Een tijd om te bouwen, een tijd om te slopen,

een tijd om te dansen, een tijd om te rouwen,

een tijd... om stenen weg te werpen,

een tijd... om stenen te verzamelen

Voor alles – keer om, keer om, keer om -

is er een seizoen - keer om, keer om, keer om -

en een tijd voor elk doel onder de hemel.

Een tijd om lief te hebben, een tijd om te haten,

een tijd van oorlog, een tijd van vrede,

een tijd om te omhelzen

een tijd om van omhelzen af te zien

Voor alles – keer om, keer om, keer om -

is er een seizoen - keer om, keer om, keer om -

en een tijd voor elk doel onder de hemel.

Een tijd om te winnen, een tijd om te verliezen,

een tijd om te geven, een tijd om te zaaien,

een tijd van liefde, een tijd van haat,

een tijd van vrede, ik zeg het je: het is niet te laat.

Naar: Pete Seeger

zaterdag 12 maart

Gelukkig jullie die arm zijn...

lezen: Lucas 6: 20

Iedereen kent de term 'de Zaligsprekingen', het is een bekend Bijbelgedeelte.

In de Nieuwe Bijbelvertaling is het woord 'zalig' veranderd in 'gelukkig'. Dat is even wennen, maar het gaat om hetzelfde. Het merkwaardige van dit 'gelukkig zijn' is dat het verbonden wordt met een aantal onprettige dingen, zoals armoede.

"*Maak armoede geschiedenis*" was de slogan van armoede vanaf Jubeljaar 2000. Een goede gedachte en iets om in te geloven en aan te werken.

Maar 'gelukkig' zijn lijkt wel veel gevraagd. Dan lezen we verder: "*want van jullie is het koninkrijk van God*".

Dat is het dus:

Minder is meer. Veel bezit en macht ontnemen ons het zicht op recht en liefde en dus op het Koninkrijk van God. Met geluk is het volgens de Bijbel dus anders gesteld dan onze tijd ons wil doen geloven. Geluk is genade, een kwestie van ontvangen.

*Amazing Grace, how sweet the sound,
that saved a wretch like me.
I once was lost, but now am found,
was blind, but now I see.*

Wonderlijk Genade, hoe zoet het geluid,
dat een ellendige als mij redde.
Eens verloren, maar nu weer thuis,
ik was blind maar zie helder nu.

zondag 13 maart

Genadig is de HEER...

lezen: Klaagliederen 3: 22

De tekst voor vandaag in de woorden van dichter:

Schuld en boete

Er komt een dag
dat het gebeuren moet,
de schilder zoekt naar verf,
rood als bloed.

Hij zoekt naar wonden
en hij zoekt naar pijn,
er moet geschonden
en gekruisigd zijn.

Als zijn Christus sterft,
het hoofd opzij,
weet de man die verft:
ik ben vrij.

Jaap Zijlstra (uit: Olijftak)

maandag 14 maart

Degene die één talent ontvangen had... hij begroef het

lezen: Matteüs 25: 18

Soms wordt het woord '*talent*' uit de gelijkenis van vandaag opgevat als een aangeboren aanleg waar je veel goeds mee kunt doen. Op zich is dat niet verkeerd maar de echte betekenis is natuurlijk '*talent*' in de zin van een munteenheid, geld dus. Nu is de Bijbel nogal eens kritisch over geld. Het is echter wel een goede zaak om dat soort teksten goed te lezen. De apostel Paulus zegt dat geldzucht de wortel van alle kwaad is, maar dat is toch weer wat anders dan 'geld' op zich. Wanneer we met geld omgaan zoals men in El Seibo voorstaat, dan begraven we het niet. We doen het tegenovergestelde van wat de persoon in de tekst van vandaag doet.

dinsdag 15 maart

...want je zult verzadigd worden.

lezen: Lucas 6: 21

We kijken nog een keer naar de 'Zaligsprekingen'. In de tekst van vandaag gaat het om honger. Daar kun je toch moeilijk gelukkig mee zijn. Met ons project in deze veertigdagentijd proberen

we daartegen juist iets te doen.

Waarom dan toch 'gelukkig'? Het geheim zit hem in het vervolg: 'want je zult verzadigd worden'. Wie erg veel heeft, voelt op den duur niet meer dat hij iets koopt of eet. Honger brengt ons terug naar de dingen die echt belangrijk zijn. Dat geldt voor ons lichaam maar ook voor ons hart. Als ons hart honger heeft dan kan het woord van God er plaats krijgen en door onze honger zien we ook de honger van de ander. Zo kunnen we leren hoe we barmhartig moeten zijn en dat we moeten delen.

Wie geeft het brood, dat hongerigen voedt,
waar is de bron waaruit ik drinken moet?
Gij, Heer, alleen kunt mijn genezing zijn;
voed mij en drink mij met uw brood en wijn.

woensdag 16 maart

19.00 uur: viering in de Katholieke kerk

...en als ik iemand iets heb afgeperst, vergoed ik het viervoudig.

lezen: Lucas 19: 8

Deze tijd voor Pasen hebben we het over El Seibo. We proberen ze te helpen met geld dat wij met zijn allen sparen. Zo kunnen andere mensen geholpen worden. Het is jammer dat er ook mensen zijn, die anderen niet willen helpen. In de Bijbel komen we ook zo'n man tegen. Zijn naam is Zacheüs.

Hieronder vind je een deel van een bekend liedje over hem:

ZACHEÛS

Er is geen plaats,
er is geen plaats,
Zacheüs is te klein.
Maar haastig
klimt hij in een boom
om er toch bij te zijn.

*Daar zit die kleine tollenaar,
daar zit hij, hoog en droog.*

*De mensen kunnen
hem niet zien,
maar Jezus kijkt omhoog.*

Zacheüs gaat met Jezus mee,
de mensen zijn verrast,
Zacheüs is een tollenaar,
en Jezus is zijn gast.

Tekst: Hanna Lam (Alles wordt nieuw I)

Zacheüs was eigenlijk geen goede man. De mensen hadden een hekel aan hem, omdat het een 'tollenaar' was en de mensen te veel liet betalen. Op een dag komt hij Jezus tegen en dan verandert hij. In het Bijbelverhaal staat dat hij die dag besluit om al het geld dat hij van mensen heeft afgepakt terug zal geven, zelfs meer dan het geld dat hij afgepakt heeft. Door Jezus gaat ook Zacheüs de mensen helpen van wie hij eerst geld afpakte.

donderdag 17 maart

...zorg dat er recht gedaan wordt in de poort.

lezen: Amos 5: 15

Het begin van de tekst is hierboven weggelaten, maar is zo belangrijk dat ik de tekst maar even helemaal herhaal: *"Haat het kwade, heb het goede lief en zorg dat er recht gedaan wordt in de poort"*.

Dat is heldere taal. De overheid moet eerlijkheid en recht in praktijk brengen. De woorden *"in de poort"* vormen een garantie. Wanneer men bij de poort niet eerlijk en rechtvaardig is, dan is er voor de rest van de stad weinig hoop dat het daar beter gaat. De profeet Amos stelt het onrecht aan de kaak: het verwaarlozen van de eerbied voor God, het voedsel oneerlijk verdelen, ongestuvrijheid en vul zelf maar in. Een goede overheid zorgt voor een eerlijk bestuur. Juist doordat Amos dit zo zegt, blijkt dat er veel mis was in zijn tijd.

Wanneer je dat leest, dan herken je zó je eigen tijd. Je leest als het ware de krant. Ik denk even aan landen die jarenlang door dictators bestuurd werden. Hun wil was daar wet (of is het nog). Deze heersers werden schatrijk en hadden veilige bankrekeningen in bijvoorbeeld Zwitserland. Tegenstanders, vragenstellers – mensen zoals Amos dus – werden (of worden) opgesloten, doodgezwegen of erger. Soms komt er plotseling een

einde aan de regering van zo'n slechte heerser. Dan is het nog niet voorbij en moet het volk van voor af aan weer beginnen. Bij dat 'opnieuw beginnen' is het belangrijk dat er *"recht gedaan wordt in de poort."*

vrijdag 18 maart

uw volk is mijn volk en uw God is mijn God

lezen: Ruth 1: 16

In de krant las ik onlangs dat Congo het hongorigste land op aarde is. Congo voert de lijst aan van de Wereldhongerindex, een heel woord voor veel narigheid. De honger in landen als Congo wordt onder andere veroorzaakt door slecht beleid en sluimerende oorlogen. Na zulke periodes moet het land weer worden opgebouwd. Vaak spelen vrouwen daarbij een belangrijke rol. Wanneer ik vrouwen zeg, dan denk ik aan Ruth. Haar schoonmoeder, Noömi, was met haar man en haar twee zonen uit Juda weggegaan, juist vanwege honger. In het buitenland probeerden ze te overleven, haar zonen en haar man stierven daar. Doordat haar zonen daar getrouwd waren, had Noömi nog twee schoondochters. Op goed gerucht, namelijk dat de hongersnood in Juda voorbij was, keerde ze terug. Ze was alles kwijt en wilde alleen terugkeren. Ruth liet zich echter niet wegsturen. Ruth was vastbesloten om bij het volk en de God van Noömi te horen. Het nieuwe begin in Juda is karig. De vrouwen staan er alleen voor. Het verhaal gaat verder. Ruth gaat aren zoeken bij Boaz en komt steeds vaker op zijn bedrijf. Ze krijgt voorrechten van Boaz en uiteindelijk trouwt ze met hem. Zo krijgt het bittere verhaal van Noömi een wonderlijke ommekeer. Honger en voedsel zijn een belangrijk onderwerp in het boek Ruth. Ruth was een vrouw die volhield, ze liet zich niet door Noömi terug naar haar eigen land sturen. Ruth pakte haar kansen. Gelukkig maar.

zaterdag 19 maart

Voor dit evangelie schaam ik mij niet...

lezen: Romeinen 1: 16

Een bekende tekst van de apostel Paulus. "*Voor dit evangelie*" betekent: voor dit goede nieuws, het nieuws dat Jezus onze Heer gekomen is voor ons, voor rijk en arm. Door het evangelie, het nieuws over Jezus optreden op aarde, leren we van Hem hoe we met elkaar moeten omgaan. Wie het evangelie gelooft, vergeet de armen niet. De armen hebben een belangrijke plaats bij God en daarom ook bij ons. Als we ons voor het evangelie niet schamen, dan spreken we van Jezus en van Zijn liefde maar het houdt ook in dat we gaan doen wat Hij heeft (voor-)gedaan. In de Bijbel staat dat we door òm te zien naar de hongerige en de dorstige, in feite omzien naar Jezus. Op weg naar verandering, door het volgen van Jezus, schamen wij ons voor het evangelie niet.

Heer, uw boodschap staat geschreven,
ons ten leven,
maak uw schrift het levend woord.
Zie het boek van uw behagen
opgeslagen;
spreek Heer, uw gemeente hoort.

zondag 20 maart

thema deze week: Iets doen! Geloof in het kleine!

'Pak je kans!' is ons onderwerp.
Er is niet veel, soms
leven mensen in de woestijn,
verdwaald of onderweg.
Een verdorde vijgenboom
aan de rand van de
vlakte wordt een teken van
de toestand. Een karige situatie,
maar met geloof is
er uitzicht. Vijf broden en
twee vissen aan de oever
van het meer. Een kwestie
van geloof en breken. Van
weinig meer maken, die lijn
gaat door in het werk van
de El Seibo Werkgroep.

God, U bent mijn God, U zoek ik

in een dor en dorstig land, zonder water

lezen: Psalm 63

Dit is een psalm van David, toen hij in de woestijn van Juda was. David kent God. Hij kan zeggen: Uw liefde is meer dan het leven, U bent altijd mijn hulp geweest, Uw rechterhand houdt mij vast. In de Bijbel klinkt steeds dezelfde boodschap door: "de Heer is onze God, de Heer alleen. Gij moet de Heer, uw God, beminnen met heel uw hart, met heel uw ziel en met al uw krachten". Het eerste deel van dit gebod is te interpreteren met betrekking tot de eredienst: God loven en danken uit de grond van je hart. Het tweede deel met betrekking tot het leven: laat je ziel doordrongen zijn van Gods aanwezigheid en nabijheid. En het laatste deel: laat zichtbaar zijn in je doen en laten, met al je krachten, wat dat betekent "God beminnen". Jezus die als Jood met deze geloofsbelijdenis vertrouwd is, zal dat laatste deel nog eens benadrukken: "Gij zult uw naaste beminnen gelijk uzelf", en dat zelfs radicaliseren: "Bemin uw vijanden".

maandag 21 maart

*Doe wat je hand te doen vindt.
Doe het met volle inzet ...*

lezen: Prediker 9: 1- 12

Dat we zorg moeten hebben voor onze naasten wordt in onze tijd nauwelijks bestreden. Wel dat God daarbij een rol zou spelen. Zorg hebben voor, je inzetten voor een medemens, voor behoud van de schepping zou algemeen menselijk zijn, vanzelfsprekend. Maar voor het gemak vergeten we dan even, dat het, als puntje bij paaltje komt, ieder van ons gaat om eigen lijfsbehoud en we verdringen onze naaste buiten ons blikveld. Die moet maar voor zichzelf zorgen. Waar dat toe leidt, was al duidelijk ten tijde van Prediker en van Jezus en dat is nu nog altijd zo. Doorgesloten individualisme, economische uitbuiting van de schepping, een samenleving waarin gemeenschappelijke normen en waarden omwille van een leefbare samenleving steeds minder gelden of met voeten worden getreden. De ondergang van de wereld wacht ons. Morgen lezen we verder.

dinsdag 22 maart

*Vergis u niet: alleen horen is niet genoeg,
u moet wat u gehoord hebt ook doen!*

lezen: Jacobus 1: 19– 27

Gelukkig kan van ons meestal gezegd worden, dat we gul en overvloedig geven, als zich waar ter wereld ook een ramp voltrekt. Maar ook zonder rampen zijn er nog velen die proberen een bestaan op te bouwen zonder afhankelijk te zijn van "de kruimels die van de tafels van de rijke landen vallen". Mensen die met al hun krachten eraan werken om een toekomst op te bouwen voor zichzelf en hun kinderen, maar die het aan financiële middelen ontbreekt om bijvoorbeeld een eigen bedrijfje te beginnen.

Zo zijn er diverse instellingen die microkredieten verstrekken aan mensen om een kleine onderneming op te zetten, zodat ze niet langer hun hand hoeven op te houden, maar in een eigen inkomen kunnen voorzien en hun kinderen naar school kunnen laten gaan. Daarbij wordt niet direct gevraagd om bij te dragen aan een collecte, maar om te participeren in een beleggingsfonds, zodat steeds meer mensen de mogelijkheid krijgen op eigen benen te staan.

Men vraagt niet altijd om "de kruimels van onze tafels" maar om een bijdrage om "gerechten te kunnen serveren". Investeren in mensen kun je dan zeggen, niet in geld en goed. Zo kunnen onze naasten zelf bouwen aan een betere toekomst, en wij aan een betere wereld, aan het Rijk Gods, hier en nu.

woensdag 23 maart

19.00 uur: viering in de Katholieke kerk

*Al zou de vijgenboom niet bloeien,
God de Heer is mijn kracht*

lezen: Habakuk 3: 17– 19

De profeet Habakuk heeft last van de vraag hoe het komt dat onschuldige mensen zoveel narigheid kan treffen. Habakuk roept zijn hoorders op niet te twijfelen, maar te vertrouwen op God en zijn bevrijdende macht. De God die ons een taak meegeeft en tegelijkertijd zijn kracht om die te volbrengen.

Een gedicht uit India zegt het volgende:

Hoe kan ik God danken, als Hij alleen mij te eten geeft?

Zolang mijn buurman honger lijdt,
hoe kan ik dan zeggen: Heer, dank voor deze maaltijd?
Moet ik God soms loven, als Hij alleen mij kleedt
en alleen mijn gezin een woning geeft?

Als mijn buurman naakt is en slapen moet op straat,
hoe kan ik dan zeggen: Geloofd zij de goedheid van de Heer?
Ik geef jou niet, mijn kind, te eten en te drinken,
opdat jij alleen verzadigd raakt en blij om al die gaven.
Ik schenk ze jou, zodat jij kunt delen en iedereen
door wat jij doet, mijn goedheid mag proeven.

Ik geef jou niet, mijn kind, die kleren en een woning,
opdat niet alleen jij beschutting vindt.
Om je buurman te kunnen verwarmen, gaf ik kleren
en een huis als toevluchtsoord voor velen.
Door jou zullen ze mijn goedheid zien, Mij loven overal.

Mijn kind, ik heb jou niet uitverkoren om op je lauweren te rusten.
Als medewerker wil Ik jou, om mijn liefde uit te dragen.
En ieder zal mijn aanwezigheid ervaren,
duisternis zal in licht verkeren en ieder zal Mij prijzen.

donderdag 24 maart

*Het Koninkrijk van God is als een zaadje
van de mosterdplant, het kleinste van alle zaden
op aarde wanneer het gezaaid wordt*

lezen: Marcus 4: 30- 34

Jules de Korte zingt in één van zijn liedjes:
*In de wereld is maar weinig te bemerken
van de aanwezigheid van het Koninkrijk van God.*

"Het Koninkrijk Gods is onder jullie", zegt Jezus. Het is bij ons
en onder ons. Op al die plaatsen waar mensen zich laten aanraken
door de Geest van Jezus. Op al die plaatsen waar de macht
van kwaad, onrecht, leugen en dood wordt weersproken en
weerstaan. Op al die plaatsen waar vrede, recht, barmhartigheid,
leven en trouw opbloeien als vrucht van de Geest.

Ons staat één ding te doen: Jezus volgen. Want waar de navolging
van Jezus onder mensen voelbaar wordt, dáár wordt iets
bespeurd van de aanwezigheid van het Koninkrijk.

vrijdag 25 maart

*Wat in de ogen van de wereld onbeduidend is
en wordt veracht, wat niets is,
heeft God uitgekozen om wat wèl iets is, teniet te doen*

lezen: 1 Korinthiërs 1: 26– 31

Als wij vandaag de dag ons kerk- en gemeente-zijn vorm en inhoud geven rondom Woord en sacrament, dan heeft dat gevolgen voor ons leven van maandag tot zaterdag. De gemeenschap der heiligen zal een zoutende en lichtgevende uitwerking mogen hebben in het leven van elke dag, merkbaar en aantrekkelijk voor de mensen van ons dorp.

Gods Woord heeft daadkracht en dat wordt ontkracht wanneer wij niet als bevrijde mensen willen leven.

Dat heeft ook gevolgen voor de keuzes die we maken. Wordt dat gevoed door een gunnende levenshouding?

We gunnen de ander ook het goede, wat wij mogen ervaren.

We gunnen ons volgend geslacht een gehele aarde die alle voorwaarden tot leven in zich herbergt.

zaterdag 26 maart

We hebben hier niets, alleen vijf broden en twee vissen

lezen: Matteüs 14: 15– 21

Vijf broden en twee vissen. Dat is niet veel, althans niet voor vijfduizend man, vrouwen en kinderen niet meegerekend (!).

Goed beschouwd lijkt dat op niets, voor zoveel mensen.

Er klinkt nogal wat misnoedigheid door in het "we hebben hier niets ...". Een stem die je vaak om je heen kunt horen, soms ook in je eigen hart. Wat stelt onze inbreng nu eigenlijk voor, zet dat nu wel zoden aan de dijk? Kunnen we er niet beter mee ophouden, je bereikt er zo weinig mee.

Maar bij Jezus hoef je daar niet mee aan te komen. Hij ziet kans om wonderbaarlijk te vermenigvuldigen. Hij ziet kans om het weinige van ons om te toveren tot iets groots. In iets waardoor duizenden verder kunnen, ook op afgelegene plaatsen en in armoedige omstandigheden. Het weinige dat we in handen hebben, moeten we gelovig durven geven.

Jezus brak het brood en begint met delen en er is meer dan genoeg. De mensen zien het wonder. En ze zien er wel brood in om Hem koning te maken van een heilsstaat waar het brood gratis wordt uitgedeeld. Echter, met uitdelen – in plaats van delen – is een gemeenschap niet gediend.

zondag 27 maart

thema deze week: Wat doe je? Een plan maken

Zoek eerst het koninkrijk, voordat je je bekommert om alle daagse zaken, is de weg om juist ook die alledaagse zaken te regelen. Het zoeken van het koninkrijk betekent ook dat je oog voor de zorgen van anderen hebt.. Die anderen krijgen door het zoeken van het koninkrijk weer oog voor jou. Dus waar gaat het om: In het leven en om vooruit te komen moeten we een plan maken. Het zoeken van het koninkrijk is het begin van dat plan. De rest volgt.

Zoek liever eerst het koninkrijk van God en Zijn gerechtigheid

lezen: Matteüs 6: 33

Zoek eerst het koninkrijk van God!

Maar waar en wat moeten we zoeken? Weet u wat het koninkrijk van God inhoudt?

Rechtvaardigheid, vrede, blijdschap zijn begrippen die Jezus betekenis heeft gegeven in zijn leven.

Waar God regeert is het Hemelse Koninkrijk gevestigd. Zowel in de geschiedenis als in gebeurtenissen in de hedendaagse wereld, staat alles onder Gods heerschappij. Hij is de controle niet kwijtgeraakt. Zijn plannen worden ten uitvoer gebracht, al kunnen wij niet altijd begrijpen, hoe Hij in die chaos die wij om ons heen zien, Zijn plannen kan uitvoeren. Maar midden in die warboel, zorgt Hij ervoor dat mensen Hem persoonlijk leren kennen; Hij brengt ze in Zijn koninkrijk en daarbij wil Hij de wereld laten zien, wat het betekent om nu deel uit te maken van het Koninkrijk van God.

Waar vinden we gerechtigheid?

Gerechtigheid door te leven zoals God dat wil: leven in waarheid, in liefde en met respect voor anderen. Ook duidt gerechtigheid op een integere instelling en levenswandel, waarbij de mens in alles de wil van God prefereert, zoals Jezus dat deed. Als we zo leven kan God zich de Koning van ons leven noemen.

maandag 28 maart

Een sterke vrouw... ze is meer waard dan edelstenen

lezen: Spreuken 31: 10

Als je deze tekst gelezen hebt, zie je een vrouw naar Gods hart, dan zie je een vrouw, die actief is, de leiding neemt, koopt en verkoopt, creatief is en haar man ondersteunt in zijn werk. Absoluut geen onderdanig type. Ze verrijkt het leven van de ander. Ze staat onder Gods leiding. Waar vind je deze vrouwen? Het zijn de vrouwen als Maman Evelyne, die een lening kreeg om een winkel in tweedehands kleding op te zetten. Zij maakte zo'n succes van haar winkel dat ze de lening al terug kon betalen. Zij vroeg zelfs een tweede lening aan om haar winkel uit te breiden.

dinsdag 29 maart

Bij mij vind je beraad en overleg: ik heb inzicht, ik heb kracht.

lezen: Spreuken 8: 14

Pak maar mijn hand. (Nick en Simon)

Kijk maar naar de huizen om je heen

Ze zouden nooit gebouwd zijn zonder steen.

En zitten er geen vleugels aan een vogel

Vliegt het toch nooit ergens heen.

Ook al krijg je nog zoveel kansen

Er gaat er altijd eentje mis.

En door dat je mijn gezang kunt horen

Want het één kan niet zonder het ander.

Pak maar mijn hand

Stel niet te veel vragen

Je kunt niet als enige de wereld dragen

Pak nou maar mijn hand

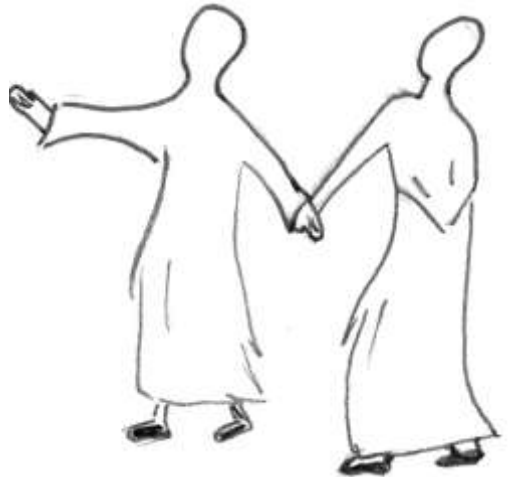
Laat mij de weg wijzen

Het is geen probleem

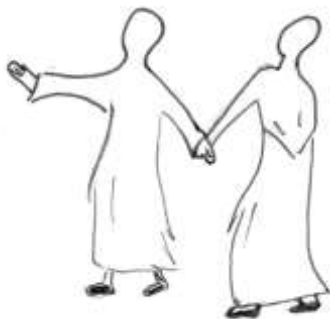
Als je keer op keer jezelf wilt bewijzen

Maar je kunt het niet alleen

Als je weer een wedstrijd hebt verloren

En je voelt je niet zo fijn
Weet dan dat je extra goed moet zaaien
Wil de oogst wat beter zijn
Maar je vind de hulp zo overbodig
Want je weet het zelf zo goed
Toch heb je naasten, mensen, nodig
Die vertellen hoe het moet
Want het een kan niet zonder het ander.
Dus pak maar mijn hand
Stel niet te veel vragen
Je kunt niet als enige de wereld dragen
Pak nou maar mijn hand
Laat mij de weg wijzen
Het is geen probleem
Als je keer op keer jezelf wilt bewijzen
Maar je kunt het niet alleen
Ik reik je m'n hand
Dus grijp deze kans
Want ik bied graag m'n hulp aan jou
Ik hoop dat jij mijn handen vertrouwt

Pak maar mijn hand
Stel niet te veel vragen
Je kunt niet als enige
de wereld dragen
Pak nou maar mijn hand
Laat mij de weg wijzen
Het is geen probleem
Als je keer op keer jezelf
wilt bewijzen
Maar je kunt het niet alleen

woensdag 30 maart

19.00 uur: viering in de Katholieke kerk

...wie... gaat niet eerst de kosten berekenen...

lezen: Lucas 14: 28

Wat heb jij nodig om een toren te bouwen?
Een toren van lego of van je blokken:
Ga je eerst kijken of je genoeg blokken of bouwstenen hebt of
begin je zomaar ergens aan en merk je vanzelf wel hoe je uit

komt?

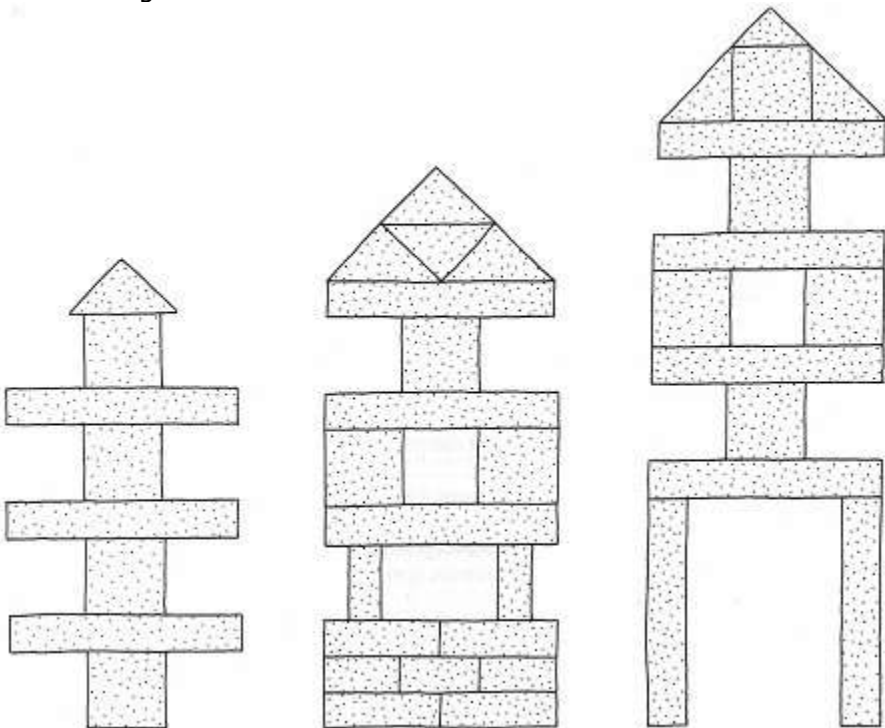
Kom je bouwstenen tekort? Hoe los je dat dan op?

Ga je stenen bijkopen en kan dat, heb je daar wel geld voor?

Jezus wil hiermee aangeven dat hij graag heeft dat jij zijn vriend bent.

Zijn vriend kun je zijn als je er goed over nadenkt hoe je zijn vriend kunt zijn:

Niet alleen maar een beetje proberen, maar weloverwogen en met volledige inzet.

donderdag 31 maart

...omdat hij slim had gehandeld

lezen: Lucas 16: 8

Lees wat er staat: er staat niet wat er staat.

Een ingewikkelde gelijkenis, die Jezus vertelt over die onrechtvaardige rentmeester: hij moet op gesprek bij zijn baas, omdat hij het bezit van z'n baas wel wat snel opmaakte. En de rentmeester is bang, hij denkt dat hij ontslagen wordt. Als hij zich

dan voorstelt wat al die mensen, die hem ook kennen als rijke rentmeester, erover gaan denken, blijkt dat hij ook schaamtegevoel heeft. Maar hij is ook *slim*. Is dat wat Jezus vooral in hem prijst? In ieder geval de baas van de rentmeester wel. Het is weliswaar zijn geld dat die rentmeester beheert, maar die baas waardeert z'n poging om voor zijn eigen toekomst te zorgen desondanks. Je kunt niet zonder relaties, zonder mensen bij wie je terecht kunt als het misloopt. De rentmeester regelt zijn contacten...
Ik denk dat het Jezus hier niet gaat om de moraal, maar om het leven. Het gaat de baas er niet om dat hij zijn rentmeester nu hard wil straffen vanwege diens verkwisting; hij wil hem niet kapotmaken voor de rest van zijn leven en daarom prijst hij zijn slimheid. Waar het de baas om gaat is dat hij zijn rentmeester de laan uit moet sturen, omdat hij *niet betrouwbaar* is.

vrijdag 1 april

Wie met wijs beraad te werk gaat, heeft meer kans van slagen.

lezen: Prediker 10: 10

Gebed:

God, geef mij kalmte
om te aanvaarden
wat ik niet kan veranderen
Moed om te veranderen
wat ik kan veranderen
Wijsheid om tussen deze twee
onderscheid te maken.

zaterdag 2 april

... maar het plan van de Heer houdt eeuwig stand

lezen: Psalm 33: 11

Volledig levend.

Ik zal niet sterven zonder geleefd te hebben.
Ik zal niet leven in de angst om te vallen of vlam te vatten.
Ik kies ervoor om mijn dagen te doorleven,
Toe te staan dat het leven me opent,
Me minder bang maakt, meer toegankelijk
Mijn hart te bevrijden, totdat het een vleugel wordt,

Een toorts, een belofte.

Ik kies ervoor om zo te leven dat
wat tot mij kwam als zaad,
Naar de volgende gaat
als bloesem,
En dat wat tot mij kwam als bloesem,
doorgaat als vrucht.
(Dawna Markowa in *Bronnenboek voor
Jongeren en Missie* 2008)

zondag 3 april

thema deze week: Handelen. In beweging komen.

In Psalm 10 staat: *Sta op, Heer, hef uw hand.* De psalmschrijver vraagt God om bijstand in een lastige toestand. De beweging van God gaat niet buiten onze beweging om. Het begint al met gebed, het buigen van hoofden en knieën. Niet dat de Heer van onze activiteit afhankelijk is, gelukkig niet, maar zijn handelen doet ons ook opveren om barmhartig te worden. Met onze God beklimmen we de hoogste muur. De vrouwen en vrijwilligers in de sloppenwijk Villa Guerrero aan de rand van de stad El Seibo zijn een voorbeeld van actie.

*Jezus trok weer verder.
Bij het Meer van Galilea ging hij de berg op*

lezen: Matteüs 15: 29– 31

Een mooi Bijbelverhaal. Jezus wil en kan vele genezingen doen. Hoe "vertalen" we zo'n Bijbelgedeelte naar onze eigen situatie, waar zitten de aanknopingspunten voor ons, onze houding tegenover de zwakkere mens, dichtbij en veraf? Je kunt het zo lezen.

Mensen met de gevolgen van ernstige ziektes of aangeboren problemen worden bij Jezus gebracht door gezonde mensen: die doen in ieder geval iets! Zij hebben zorg voor hun naasten getoond, daar begint het toch mee? Dat is niet nieuw en niet alleen maar van tijdens en na Jezus zijn leven. Het is het verhaal door de Bijbel heen, ook in het oude Testament, Mozes voorop. Verlossing, bevrijding en eeuwig geluk liggen niet alleen in de hand van God, maar vereisen openheid voor Gods Woord en voor de levensomstandigheden van mensen om ons heen, wereldwijd.

Dat vraagt van ons een inspanning die eraan bijdraagt dat ook onze naasten een menswaardig bestaan kunnen leiden. Of leven we in een (ver)blindheid en hebben alleen maar oog voor geld, bezit en luxe?

Laten wij ons in deze overreden door de mens die uit de dood is opgestaan ??

maandag 4 april

Sta op, HEER, hef uw hand, God, vergeet de armen niet

lezen: Psalm 10

Een gebed van Sytze de Vries brengt deze Psalm op een andere manier bij ons.

Midden in het leven,
maar omgeven door de dood:
God, wees ons nabij!

Rijk en welvarend,
maar eenzaam en zinloos:
God, sta ons nabij!

In de ban van de angst
en verslaafd aan het eigen gelijk:
God bevrijd ons!

Een woordeloos zuchten,
hulpeloos opzien,
in het dal van de donkere doodsschaduw:
God, laat ons niet vallen!

Midden in het leven
maar omgeven door de dood:
God, wees ons nabij,
laat Uw Naam onder ons leven
en bewaar Uw schepping.

dinsdag 5 april

Van de HEER is de aarde en alles wat daar leeft

lezen: Psalm 24

We kunnen dankbaar zijn als we deze woorden willen geloven

en daarvan getuigen. We kunnen onze dank als volgt verwoorden:

Dank voor de bloemen op het veld
en de vogels in de lucht.
Dank voor de vrolijkheid van een
kind en de toekomst die ons toelicht.
Dank voor wie oog hebben voor de
geringen en hen verheffen tegen
kwade machten in.
Dank voor de wolken aan de hemel
die ons herinneren aan het
grote Verbond tussen God, de
mensen en de aarde.
Dank voor de Geest die leven
geeft aan al wat ademhaalt.

Met die dankwoorden mag je ook bidden:

Dat het goede levenspad zich voor je zal ontvouwen;
dat je de wind altijd in de rug zult hebben;
dat de zon warm in je gezicht zal schijnen;
dat de regen op je land zal neerdalen;
dat het vuur in je huis nooit zal doven;
dat de Almachtige je in zijn beschermende hand zal houden.
Amen.

woensdag 6 april

19.00 uur: viering in de Katholieke kerk

Er kwam ook een arme weduwe, die er twee muntjes in gooide

lezen: Marcus 12: 35– 44

Het vervolg op deze tekst is niet mis:

*"Ik verzeker jullie: deze arme weduwe heeft meer in de offerkist
gedaan dan alle anderen die er geld in hebben gegooid,
want die hebben gegeven van hun overvloed, maar zij heeft
van haar armoede alles gegeven wat ze had, haar hele levensonderhoud".*

Dat is toch een gebaar van deze weduwe dat je niet zomaar zult horen, laat staan in je naaste omgeving meemaken. En hoe letterlijk moet je dit nu lezen? Het lijkt wel een visioen.

Het volgende lied past daar bij.

(Tekst: Jan van Opbergen, melodie lied 447 Liedboek voor de kerken)

Ik zie de hemel opgaan,

de aarde in het licht
van mensen die elkaar zien staan,
--Gods eigen aangezicht.

Ik zie de wereld omgekeerd,
het laagste bovenaan,
het ongeziene in het licht,
--uit niets groeit Gods bestaan.

Ik zie het lang beloofde land,
waar alles wordt gedeeld,
van grond tot licht,
van steen tot brood
--wij zijn Gods evenbeeld.

Ik zie een stad van puur kristal,
de leugens zijn voorbij.
Wij leven in doorzichtigheid,
--Gods waarheid leven wij.

donderdag 7 april

... met mijn God beklim ik de hoogste muur

lezen: Psalm 18: 17– 30

Kunnen wij dat David nazeggen? We hebben vast niet zoveel meegemaakt als David, maar het figuurlijk misschien wel zo ervaren. Misschien niet zelf, maar weten het wel van mensen in onze eigen omgeving. Als de hele wereld met alle narigheid op jou of iemand afkomt of afgekomen is, dan toch vooruit blijven kijken op een positieve manier geïnspireerd onder andere door de woorden uit deze Psalm:

*U bent het die mijn lamp doet schijnen,
---ook al is de batterij bijna leeg---
u, HEER, mijn God, verlicht mijn duisternis,
met mijn God beklim ik de hoogste muur
---met U kan ik al het voor mij haalbare bereiken---*

We kunnen het ook zo zeggen:

Op wat anders moeten wij onze hoop stoelen
in deze suïcidale wereld
dan op U?
Van waar anders komt de gloed
op onze gezichten
dan van Uw Licht?

Onzichtbaar voor onze ogen
bent U in ons midden
als we samen
op weg gaan naar een nieuwe wereld.
Ons hart is verheugd,
onze vragen worden beantwoord.
Door uw Geest beziel
zullen wij
in Uw Naam
de aanblik van deze wereld
vernieuwen.

vrijdag 8 april

De arbeider is zijn loon waard

lezen: 1 Timoteüs 5: 17– 25

Dit Bijbelgedeelte maakt deel uit van een lang stuk onder de titel: *Aanwijzingen voor Timoteüs*. De brieven aan Timoteüs staan bekend als "pastorale brieven". Er staan aanwijzingen in voor de herderlijke zorg; alle nadruk ligt op een vroom en ingetogen leven. De taken van weduwen, ambtsdragers en slaven in de christelijke gemeente worden door Paulus verteld in dit hoofdstuk. Stof voor een preek in meerdere afleveringen. De gekozen tekst is toch wel een mooi gebaar in dit hoofdstuk: *"De arbeider is zijn loon waard"*. Dat klinkt toch goed voor iedereen. We geven in de 40 dagentijd / vastentijd aandacht aan en roepen op tot soberheid, solidariteit en spiritualiteit. Het is eenoproep tot bekering.

Soberheid is een goede voedingsbodem voor solidariteit en spiritualiteit. Deze drie waarden zijn belangrijk op weg naar bevrijding en ontwikkeling van onszelf en van de noodlijdende mensen die op ons in deze 40-dagentijd een beroep doen.

Wij bidden:

God van alle leven,
voor mensen in nood spreekt U woorden van bevrijding.
Voor wie is vastgelopen in wegen van eigenbelang,
vastgelopen in wegen van boosheid,
vastgelopen in zinloosheid,
biedt U de uitweg van ommekeer.
Geef dat wij metterdaad
de richting gaan die ons verlost en bevrijdt
uit egoïsme, hebzucht en zinloos bestaan.
Dat vragen wij U voor vandaag en alle dagen
die ons gegeven zijn. Amen.

zaterdag 9 april

toch zal ik die weduwe recht verschaffen omdat ze me last bezorgd

lezen: Lucas 18: 1– 8

Een typisch voorbeeld hoe men, zelfs een rechter, langs elkaar heen leeft of zeg maar: iets niet doet wat je eigenlijk toch wel zou behoren te doen. Een rechter hoort beroepsmatig toch recht te spreken, een mens hoort toch voor zijn medemens te zorgen.

Maar wat is het geval:

We doen elkaar geen recht,
we leven langs elkaar heen.

Wanneer onderbreken wij onze weg,
doorkruisen wij onze plannen, om bij te staan wie geen helper
heeft?

Wij laten het leven zo verlopen dat wij geen oponthoud hebben.
Wij gaan het verdriet uit de weg.

Wij bidden:

O God, maak ons barmhartig,
geef ons oog voor wie zijn hoop op ons richt,
een naaste in ons ziet.

Help ons zo te leven, voortvarend en vindingrijk,
dat wij mensen in nood ook werkelijk zien staan.

Maak ook ons bereid om telkens weer opnieuw
de weg naar U en naar elkaar te gaan
door elkaar te vergeven, zoals U ook ons doet.

Maak ons bereid om verstoorde relaties te herstellen
en ons met elkaar te verzoenen.

Dit vragen wij U door Hem, Uw zoon en onze reisgenoot
die één en al verzoening is. Amen.

zondag 10 april

thema deze week: Creatief en actief

*"Mijn vader werkt aan één stuk door, en daarom doe ik dat
ook",* spreekt Jezus. Het handelen van God spoort aan. Deze
week gaat het over mensen die vindingrijk bezig zijn om bij de
Heer te komen of om zo zijn zegen af te smeken. Denk aan
Ruth, denk aan de vrouw die Jezus van achter aanraakte. Deze
mensen doen dingen die gedurfd zijn en soms niet echt
allevolgens

de gewoonten en het uiterlijk fatsoen van die tijd.

Mooie voorbeelden deze vrouwen en we kunnen de lijn doortrekken
naar Villa Guerrero aan de rand van de stad El Seibo en
hopelijk naar onze eigen situatie.

*De honden eten toch de kruimels op
die van de tafel van hun baas vallen*

lezen: Matteüs 15: 27

Jeroen Trommel topsporter, volleyballer voor Oranje:

"Er is nergens zo'n behoefte aan God als in de topsport"

Als zoon van een Christelijk Gereformeerde dominee kreeg hij
een uitnodiging van jong oranje. Daar moest hij jammer genoeg

voor bedanken. Via een omweg kwam hij alsnog bij het Nederlands team terecht en nu is volleybal, na God, zijn grootste passie. *"Regelmatig moet ik keuzes maken, waardoor ik anders ben dan mijn teamgenoten. Ik heb in het verleden ook wel eens getwijfeld of ik niet moest stoppen, maar God maakte me duidelijk dat ik door moest gaan. Als ik er nu mee stop, wie gaat er dan over Jezus vertellen?"* Jeroen Trommel, ex-aanvoerder van Oranje, vertelt over de twee belangrijkste dingen in zijn leven: God en volleybal.

Behoefte aan God

"Ik werd op 14-jarige leeftijd, als zoon van een dominee, uitgenodigd om mee te doen met jong Oranje. Omdat de training ook op zondag was, gaven mijn ouders geen toestemming. Daar baalde ik flink van, maar twee jaar later kreeg ik een nieuwe kans. Er was een nieuwe trainer en hij nam toen het besluit om mij te selecteren. Mijn ouders hebben toen ook water bij de wijn gedaan en ik mocht een keer in de drie weken op zondag gaan trainen. Toen is mijn carrière eigenlijk begonnen. Ik kwam in Capelle aan de IJssel terecht. In die tijd heb ik lang getwijfeld aan God. Ik wist niet wat geloven voor mij persoonlijk betekende en dat ik een relatie met hem aan kon gaan en kon uitbouwen. Jarenlang waren volleybal en God absoluut gescheiden voor mij, totdat in 2005 mijn relatie op de klippen liep na negen jaar en ik mijn huidige vrouw tegenkwam. Toen heb ik er bewust voor gekozen om het roer van mijn leven in Gods handen te geven. God maakte me vervolgens duidelijk dat hij me wilde gebruiken binnen de volleybal. Ik stond echt op het punt om te stoppen, maar hij wilde me gebruiken. Er is nergens zo'n behoefte aan God dan in de topsport!"

maandag 11 april

... Ik ben in het begin gemaakt, nog voor alles er was...

lezen: Spreuken 8: 22

Wijsheid wordt opgevoerd als een vrouw, die de mensen toeroept en hen aanspoort naar haar lessen te luisteren. Het is goed om te beseffen dat het begrip "wijsheid" in het boek

Spreuken in eerste instantie
aanduidt wat wij
'praktische levenskunst'
zouden kunnen noemen.
Het boek staat dan ook
vol adviezen voor allerlei
alledaagse situaties. Deze adviezen stellen de lezer in staat
'n goed leven te leiden, zowel in de morele, als ook in de materiële
zin van het woord. Door het hele boek loopt de gedachte
dat wie goed en rechtvaardig leeft uiteindelijk ook beloond
zal worden met succes en welvaart.

De Wijsheid bezingt hoe zij het eerst van alles geschapen werd.
De schrijver wil hiermee vertellen dat er dat er wijsheid en orde
zit in de schepping. De wereld is niet een jungle, waarin het
recht van de sterkste geldt. Nee, de wereld is ingericht op
rechtvaardigheid. Hieruit spreekt een diep vertrouwen in de
fundamentele goedheid van de wereld, omdat zij Gods wereld
is. Er schuilt ook een sterk appèl in: geloven in de Schepper is
niet een vrijblijvende theorie. God heeft de wereld geschapen
voor rechtvaardigheid. Dus moeten wij ook rechtvaardig gaan
leven volgens de adviezen van Spreuken en volgens de regels
van Gods Thora.

dinsdag 12 april

*Ze vertelden de apostelen wat er was gebeurd,
maar die vonden het maar kletspraat...*

lezen: Lucas 24: 10

Het werk van vrouwen bestond zo'n 80 jaar terug uit de volgende
bezigheden:

Bieten uitdunnen, aardappels rooien, stro verzamelen, fruit sorteren,
brandhout opstapelen, kippen en konijnen slachten, het
erf schoonmaken, groenten tuin bijhouden, varkenshokken uitmesten.

Daarbij moesten ze het huishouden doen: de kachel
aanmaken, eten koken, groenten en fruit inmaken, kleding maken
en herstellen, afwassen en wassen op de hand enz., enz..

Tegenwoordig is het ondanks alle huishoudelijke apparatuur nog
niet gemakkelijker geworden voor de vrouw.

Je ziet nu dat vrouwen het kinderen-krijgen uitstellen om nog
even gevrijwaard te blijven van een dubbele taak. Want met
het eerste kindje begint het gehannes met verlof, oppas, het op
en neer rennen, het gevoel overal tekort te schieten,

omdat je je net niet helemaal kunt geven,
het schuldgevoel naar de kinderen.

Maar vrouwen hebben
nog een kracht; dat is
hun spiritualiteit.
Ze nemen op een andere
manier de werkelijkheid
waar dan mannen,
staan anders in het leven,
hebben een andere
gevoeligheid voor hun
naaste, nemen deel aan
de schepping bij elk
kind dat ze baren.

Ze zijn symboolgevoelig
en leggen gemakkelijk
verbinding tussen het
spirituele en het alledaagse.
Het is zonde dat vrouwen
daar zo weinig aan
toe komen, terwijl
het zo'n krachtige
levensbron is.

Het waren vrouwen die
niet wegliepen voor het
lijden en staande bleven
onder het kruis.

Ze waren elkaar tot
troost, en durfden hun
verdriet te uiten.

Het waren vrouwen die
de verbinding wisten te leggen tussen Jezus' leven en leer.
Terwijl de mannen verward, verbaasd of ongelovig en teleurgesteld
waren.

Woensdag 13 april

19.00 uur: viering in de Katholieke kerk

*Mijn vader werkt aan één stuk door,
en daarom doe ik dat ook.*

lezen: Johannes 5: 17

Grijp je kans is de titel van dit boekje. In dit boekje staan we stil bij ons eigen (drukke) leven op weg naar Pasen. Ook willen we d.m.v. het project stil staan bij wat wij in overvloed hebben en andere helemaal niet.

De titel is op verschillende manieren uit te leggen. Grijp je kans.... om eens stil te staan bij je geloof. En naar die vrouwen in de sloppenwijk Villa Guerrero aan de rand van de stad El Seibo toe: Grijp je kans.... om verder te komen in je leven; opleiding en een eigen inkomstenbron zodat er geld is voor eten, onderwijs, enz, enz.

Er is ook een organisatie, EduKans geheten. Bijna alle kinderen kennen de projecten van hen wel. Je vult een schoenendoos met wat (oud) speelgoed van jou en schriften, pennen, potloden en wat zeep, tandpasta en shampoo. Het liefst ook nog een kleine geldelijke bijdrage.

En op deze manier geef je kinderen een kans om naar school te gaan. Kinderen die naar school zijn geweest, hebben later meer kans op goed werk met een goed inkomen, zodat er geld is voor eten en kleding en de mensen om je heen.

Wij kunnen op verschillende, creatieve manieren mensen, die het minder hebben, een kans bieden.

donderdag 14 april

*Zijn beleid is wonderbaarlijk
en Hij volvoert het in grote wijsheid.*

lezen: Jesaja 28: 29

Gezang 22

De wijsheid van vóór alle tijden
Spreekt luid en dringend haar woord.
Zij wacht waar de wegen zich scheiden,
Zij komt en klopt aan de poort.
Zij is op de hoogten getreden,
Zij roept op de pleinen der steden
En al wie oren heeft hoort.

Ik wil aan de mensen onthullen
Wat waar is, edel en goed.
En allen die luisteren, zullen
Mij volgen, het licht tegemoet.
Het recht zal op aarde geschieden

En vrees en geweld zullen vlieden
Waar ik het leven behoed.

De opperste wijsheid, de *vrouwe*
die hoog is, edel en rein
heeft hier haar paleis laten bouwen
en open hof zal het zijn.
O, komt tot de zeven pilaren,
Eenvoudigen, dolende scharen,
Breekt brood, drinkt bloedrode wijn.

vrijdag 15 april

Op tijd draagt hij vrucht, zijn bladeren verdorren niet.

lezen: Psalm 1

Gelukkig de vrouw, die niet luistert naar laster,
niet spreekt als een slang, niet vorst naar verraad.

Zij doet het gewone:

het werken en waken, het zorgen en zingen,
het woord bij de daad.

Want zij lijkt op een boom, aan de levensstroom
die neemt en geeft, die looft en leeft.

Zij komt tot ontplooiing bij dag en bij droom.

Maar die zinloos leven, zich geen rekenschap geven

Lege zaadhulzen zullen zij zijn.

Wel mooi in de vlucht maar gevuld met lucht, zonder echte
vreugde of pijn.

Gelukkig de vrouw, wier hart kent een haven,
wier ziel kent een zin, wier verstand een gevecht.

Zij vindt voor haar voet een licht in het duister,
een doorgang, een uitweg naar vrede en recht.

zaterdag 16 april

*...omdat Gods liefde in ons hart is uitgegoten
door de heilige Geest, die ons gegeven is...*

lezen: Romeinen 5: 5

God is niet eenduidig en je mag van de Ene dus ook
geen eenduidig beeld maken, God is te groot voor ons menselijk
begrip. Al wat wij over de Ene zeggen, schiet tekort. Goddelijke
kwaliteiten, mannelijk en vrouwelijk, worden aangegeven
om te onderscheiden, om iets uit te zeggen wat eigenlijk niet te
bevatten is, maar ze mogen niet losgemaakt worden, niet gescheiden.

Dan doe je God zelf tekort.

Nu hebben wij een grote behoefte om alles te willen verbeelden. Datgene waar we ons een beeld, een plaatje van kunnen vormen, komt directer bij ons binnen. Het is concreter, geeft meer houvast. Met iets dat of iemand die je je concreet kunt voorstellen kun je een relatie aanknopen, je ertoe aangetrokken voelen. Dat geldt voor mensen en situaties. Dat geldt ook, zeker, voor een persoonlijke God. God verbeelden gebeurt dan ook al vanaf de dag dat mensen begonnen na te denken over God.

In de Sankt Jakobskerk in Urschalling (Oberbayern) is een schitterende afbeelding van de Drievuldigheid. Geen oude vader naast een jonge zoon met boven hun hoofden een duif. Nee, er zijn drie mensfiguren afgebeeld en één van die drie is een jonge vrouw. Ze staat in het midden, links geflankeerd door God de Zoon, rechts door God de Vader. Je kunt er niet omheen: de jonge vrouw is God de heilige Geest.

De kunstenaar heeft God weergegeven als onderscheiden, maar onscheidbare personen. Alle drie worden ze omhuld door dezelfde mantel. En de handen zijn zo weergegeven dat ze zowel de

rechterhand van de Zoon en de linkerhand van de Vader als beide handen van de jonge vrouw kunnen zijn. Ze verbeelden ouderdom en jeugd, mannelijk

en vrouwelijk: het hele leven. Wie is wie? Wie houdt waar op? Wie begint waar? Het beeld onderscheidt, en scheidt niets. Hoe kun je beter laten zien dat God alles omvat en voor alles staat?

(liturgiekatern, Midden onder U..)

Dit is een sterk (kunstig) staaltje wat betreft creativiteit, waarin de vrouw haar plaats krijgt t.a.v. de kerk waarin ze vaak een ondergeschoven kindje is.

Palmzondag 17 april

thema deze week: Opbrengst en oogst

We begonnen deze weken in zak en as. Jeruzalem was een puinhoop. En nu hebben we het over opbrengst en oogst. De mensen die in tranen hebben gezaaid, gaan met gejuich het koren binnenhalen. Er is afgezien, de vrouwen in El Seibo hebben storm, corruptie, oorlog en honger meegemaakt en terwijl wij door deze veertigdagentijd heen trekken, zijn ze volop bezig er iets van te maken. Er is afgezien, maar nu wordt de stemming anders. We leven in de stille week, de week van het lijden, op weg naar nieuw leven, opstanding. De wereld verandert, we worden verrast, net als de vrouwen en mannen op de Paasmorgen: de steen is weg.

Gezegend hij die komt in de naam van de Heer.

lezen: Matteüs 21: 9

Een moment van ongekende vreugde.
Jezus trekt Jeruzalem binnen, weliswaar op een tam ezeltje, maar toch: hij gaat het centrum, het hart van Israël binnen. Nu komt het, nu wordt alles anders, nu komt alles goed!

O ja? Anders dan die juichende mensen weten wij toch hoe het verder ging? "Heden Hosanna, morgen kruisigt hem!" Is het dan ten onrechte, deze massale en intense vreugde? Omdat straks, op Golgotha, het gruwelijke einde volgt, als de Gezegende aan het vloekhout wordt vermoord?

En toch is deze vreugde terecht. Het christelijk geloof is geen kwestie van oppervlakkige waarneming. Het is een vergezicht. Ze zien het tóch goed, deze jubelende mensen. Het vergezicht van het geloof leert ons dat Jezus, de Onschuld zelf, hoewel Hij straks wordt vermoord, in een diepe, heel diepe zin toch triomfeert. Dit moment van triomf, van uitgespreide palmtakken op de weg waarover Jezus rijdt, wordt heel treffend Palmпасen genoemd. Het is een voorproefje van Pasen. Die jubelende mensen zijn, misschien wel zonder het zelf te beseffen (het zullen net als wij ook wel mensen zijn geweest die niet verder kijken dan hun neus lang is), inderdaad vervuld van een vergezicht. Ja, alles wordt anders, alles wordt nieuw. Vraag me niet hoe. En toch weet ik het. Het is een adembenemend visioen. Of eigenlijk moet je zeggen: een ademgévend visioen. Het uitzicht van het geloof schenkt je namelijk adem – leven. De oogst van het geloof is een diepe vreugde. Die je soms kunt ervaren als een soort voorpret. Zoals hier.

maandag 18 april

Wie honger heeft, overlaadt Hij met gaven.

lezen: Lucas 1: 53

Het is in het leven altijd weer een wisselwerking. Ik ga nog even terug naar de tekst van gisteren. In dat Bijbelgedeelte lezen we dat Jezus' volgelingen hun mantels uitspreidden op de ezel waar Jezus op ging zitten, en ook op de weg waar Jezus over reed. Een veelzeggend gebaar: die mensen gaven met die mantels iets van henzelf aan Jezus; zeg maar: ze gaven zichzelf aan Hem. Hij reed als het ware op hun geloof, over de rode loper van hun geloofsjubel, Jeruzalem binnen! Hier gebeurt wat in psalm 22 wordt gezegd, dat de Heilige op Israëls lofzangen troont. De triomf komt van twee kanten, van de gelovigen en van de gestalte om wie dit geloof draait.

En hier, in deze lofzang van Maria? Maria zegt over God dat Hij de mens die honger heeft met gaven overlaadt. Weer twee kanten, alleen is de ene kant nu wel een behoeftige: de hongerende mens, en de gevende God. Pas als je honger hebt, weet je wat

Gods goede gaven zijn. Aan de hongerenden zijn die gaven besteed, de rijken hebben er geen boodschap aan. Je kunt overigens op allerlei manieren honger hebben. Letterlijk, en minder letterlijk. De mensen in de sloppenwijk Villa Guerrero bij de Dominicaanse plaats El Seibo bijvoorbeeld, voor wie de Seibo Werkgroep Putten een medisch centrum aan het bouwen is, hebben honger naar een menswaardig bestaan. De medische zorg, die het te bouwen centrum moet leveren, kan die honger een beetje stillen. Een béétje, maar ook een beetje helpen is helpen. De mensen die het centrum bouwen doen in het klein wat Maria van God zegt: dat Hij hongerende mensen met gaven overlaadt. Maria ging een Licht op toen ze wist dat ze het leven zou schenken aan een Mens die een zegen voor Israël en de wereld zou zijn. Iets van datzelfde Licht straalt ook af van het medisch centrum bij El Seibo, dat 'Luz de Vida' heet; dat betekent: levenslicht.

dinsdag 19 april

"Heer, uw geld heeft het tienvoudige opgeleverd."

lezen: Lucas 19: 16

Wat een opbrengst! Wat is die man hard aan de slag gegaan met het kleine bedrag dat zijn meester, die tijdelijk in het buitenland was, hem had gegeven: ga daar maar eens handel mee drijven. Als zijn meester terugkomt, is hij vol lof over deze dienaar. Hij krijgt een tien, het hoogste cijfer, en hij mag samen met zijn heer het land regeren. *"Hij is",* zegt zijn meester, *"betrouwbaar geweest in iets zeer gerings"* (vers 17).

Van iets kleins iets groots maken, dat is de kunst. Het is een soort microkrediet zoals de vrouwen in het zuiden en vele anderen dat krijgen. 'Micro' betekent 'klein'. Om met het kleine te kunnen woekeren moet je een visie, een visioen hebben. Je niet blind staren op het geringe wat je hebt, maar de grote mogelijkheden ervan inzien. Iemand die zich bij het kleine wat hij heeft neerlegt, wordt daar zelf ook heel klein van.

Wie zijn beperkte gaven begraaft, begraaft eigenlijk zichzelf (de derde dienaar uit deze gelijkenis). Voordat je het weet, verander je dan in een zielig hoopje mens.

Door het visioen van het geloof sta je op en ga je met het kleine aan de slag. Dan word je een hóóp mens. Een en al hoop.

Dan heb je je heer, als hij terugkomt, een hele hoop te bieden.

En deze overlaadt je dan ook nog eens met verrassende gaven.

Het kan werkelijk niet op.

woensdag 20 april

(vandaag géén vesper-viering in Katholieke kerk)

... er zijn ook mensen die zijn als het zaad dat op goede grond is gezaaid...

lezen: Marcus 4: 20

Heb je wel eens zonnebloemzaad in de grond gestopt, in een pot (of kan dat niet in een pot?) of in jullie tuin? En wat gebeurt er dan, na verloop van tijd, als het goed gaat tenminste? Ja, daar komt iets op, daar komt iets omhoog. In het geval van een zonnebloem zie je uiteindelijk een schitterende, gele bloem op een stevige stengel. Die krijg je zomaar cadeau van de aarde. Daar heb je het weer: iets kleins doen, iets geweldigs krijgen!

Jezus vergelijkt mensen die naar Gods woorden luisteren, dus die doen wat God graag wil, met planten die uit een goede grond opkomen. Zulke mensen doen goede dingen; ze hebben aandacht voor anderen, vooral voor mensen die hulp nodig hebben; ze zijn eerlijk en aardig en zo.

Ook een soort zonnebloemen zijn het, wandelende zonnebloemen: ze laten een soort gele zon zien, omdat ze de zin van God doen en mensen een beetje blijer maken.

Zo kun jij ook de mensen om je heen een beetje blijer maken. Daar weet je vast wel manieren voor!

*Laten wij gaan zingen,
Want de gewone dingen
Zijn geen gewone dingen
Het zijn Gods zegeningen.*

(uit: Laten wij gaan zingen, van Job Heeger)

Witte Donderdag 21 april

... ik ben gekomen om hun het leven te geven in al zijn volheid

lezen: Johannes 10: 10

Witte Donderdag. Morgen is het Goede Vrijdag.

Op deze donderdag herdenken wij het laatste avondmaal dat Jezus met zijn discipelen hield. Een afscheidsmaal.

Deze maaltijd hebben we sindsdien in de kerk in ere gehouden in de vorm van het heilig avondmaal en eucharistie.

Bij deze maaltijd (eigenlijk iets feestelijks, het zou er in de kerk dan ook best wat feestelijker aan toe mogen gaan in een Maaltijd van de Heer!) eten we gezamenlijk van hetzelfde brood en drinken we van dezelfde wijn. Het is een bijzonder gezicht als al die mensen in de kerk, oud en jong, sterk en zwak, dik en dun, lelijk en mooi, succesvol en minder succesvol, noem maar op, naar voren gaan. Wat gaan ze daar voor in de kerk doen? Gaan ze iets bijzonders aanbieden, iets geweldigs laten zien?

Nee! Nou ja, – toch wel. Ze komen inderdaad met iets bijzonders, namelijk met een simpele, lege hand die ze ophouden om iets te krijgen. Dat moet je doen om het leven in al zijn volheid te ontvangen; naar voren gaan en een lege hand ophouden.

Geen gespannen, graaiende hand, maar een ontspannen, ontvangende hand. Je levert je leegte, je hele zelf in en krijgt, symbolisch, de levensvolheid terug.

Je levert je kwetsbaarheid in, je krijgt kracht terug. Je levert het verkeerde, het tekort van je leven in en je krijgt vergeving en gaafheid terug.

Ontroerend beeld, al die mensen die eigenlijk zo klein en kwetsbaar zijn, aan wie zoveel moois en aan wie zoveel mis is en die op weg gaan om de volheid van het leven te ontvangen.

Het laatste avondmaal van Jezus met zijn discipelen werd besloten met een lofzang. God lof dat we voluit leven mogen!

Goede Vrijdag 22 april

... wanneer hij [= de graankorrel] sterft, draagt hij veel vrucht

lezen: Johannes 12: 24

Diepe woorden van Jezus. Je bent geneigd ze op Hemzelf te betrekken: zijn overgave aan God tot in de dood zaaide als het ware nieuw leven in de aarde, in de mensheid. Door zijn zuivere dood kon Hij herrijzen als de nieuwe, ware mens, en door in hem te geloven kunnen ook wij herrijzen als nieuwe, ware mensen. Een vruchtbaar, heilzaam sterven... een huiveringwekkende gedachte, want sterven wil geen mens, ook Jezus stond doodsangsten uit, toen dat zou gaan gebeuren.

Heilzaam sterven kan ook op allerlei andere manieren, het kan ook in figuurlijke zin. Ik denk aan Petrus die zijn Meester uitdrukkelijk en herhaaldelijk verloochende. Uit angst. Toen Jezus, de Ware Mens, hem aankeek, zag Petrus de ware aard van zijn gedrag, en onbedaarlijk huilend ging hij naar buiten. Hier viel hij even helemaal buiten de boot. Door zijn eigen gedrag. Een ontroerende, diepmenselijke episode.

Dit 'sterven' van Petrus was vreselijk voor hem en tegelijk ook heilzaam: de zelfoverschatting, zelfmisleiding, zelfvermomming of hoe je het ook noemen wilt, die tussen hem en Jezus in had gestaan viel van hem af; hij zag zichzelf en zijn Meester weer in het ware licht, in de ware verhouding.

De Waarheid redt, je komt erdoor aan het licht, maar o wat kan dat pijnlijk zijn!

Stille Zaterdag 23 april

Zij die in tranen zaaien, zullen oogsten met gejuich

lezen: Psalm 126: 5

In tranen zaaien... ik moet hierbij denken aan een internationale heldin van onze tijd, een prachtvrouw, namelijk de leidster van de oppositie in Myanmar. Ze heet Aung San Suu Kyi, is 65 jaar, en ze heeft vijftien jaar opgesloten gezeten, omdat de militaire junta die het land regeert, haar monddood wilde maken. Die tijd zal haar menige traan hebben gekost, al lijkt ze een nogal nuchtere vrouw te zijn. Ze wilde en wil vrijheid en democratie voor haar land. Die toekomstdroom van vrijheid zaaide ze uit door haar bewonderenswaardige volharding. En heeft ze ook geogst met gejuich? Ze heeft in elk geval internationale erkenning en bewondering, en allerlei onderscheidingen (in 1991 de Nobelprijs voor de vrede) geogst. Ze groeide uit tot een vrouwelijke Nelson Mandela. Maar... heeft ze intussen ook ècht geogst met gejuich? Op het moment dat ik dit schrijf lijkt het daar inderdaad een beetje op. Half november 2010 werd ze namelijk vrijgelaten, mocht ze de straat op, haar medestanders ontmoeten! Ze zei dat ze een niet-gewelddadig einde van het bewind van de militaire junta in haar land nastreeft. Deze vrijlating had wel iets weg van oogsten met gejuich, al moet je natuurlijk nooit te vroeg en te hard juichen. Is zij op het moment dat u dit leest nog steeds op vrije voeten? In elk geval is deze heldhaftige vrouw een lichtend voorbeeld voor ons.

*Walk on, walk on
What you got they can't steal it
No, they can't even feel it.*

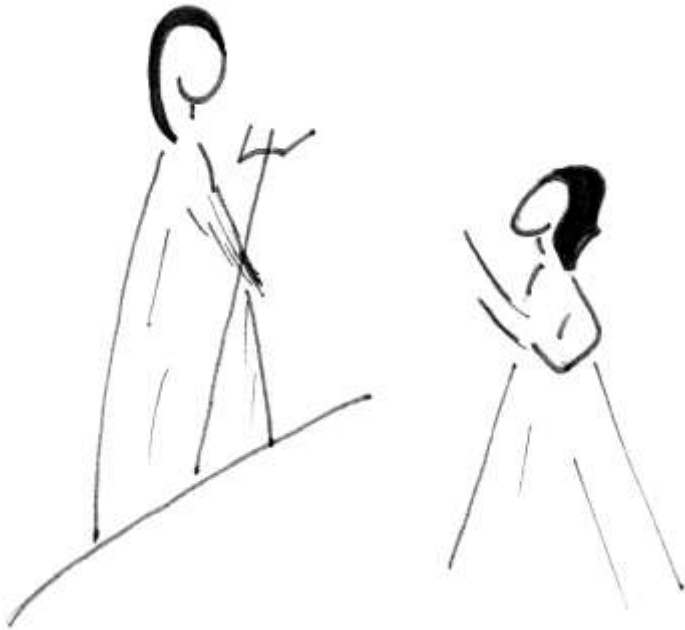
(Walk On/Bono & U2)

1e Paasdag 24 april

Ze zag dat de steen (...) was weggehaald.

lezen: Johannes 20: 1

De steen is weg... èn Jezus blijkt weg te zijn!
Ontzetting bij Maria uit Magdala. Jezus is gekruisigd, gestorven, begraven, en nu tot overmaat van ramp ook nog door zijn tegenstanders meegenomen uit het graf. De ellende kan werkelijk niet op. Voor Maria begint de paasmorgen met een enorme schrik, en ze is in tranen.

En als even later een onbekende haar vraagt wie ze zoekt, denkt ze dat het de tuinman is. Dit paasverhaal is niet zonder humor: het hardnekkige misverstand bij die aandoenlijke Maria, tot en met het niet herkennen van die 'tuinman', en dan het volkomen onverwachte verschijnen van Jezus zelf, die (bijna zou ik zeggen: doodleuk) vraagt wie ze zoekt. Maria was kennelijk net zo min een kei in geloven als wij.

De vreugde van Pasen is overrompend. Ze overkomt ons en ze dringt maar uiterst moeizaam tot ons door. We moeten door de oppervlakte van de gebeurtenissen heen kijken, pas dan herkennen we de herrezen Jezus. Je kunt het alleen met het geloofsoog zien. De Opgestane moet zich dan wel eerst aan jou laten zien, anders begin je helemaal niks.

Pasen is de totale opheffing van de totale uitzichtloosheid. Iets ongelooflijks. In de Tweede Wereldoorlog kreeg een groep Nederlandse politieagenten van de Duitsers het bevel om in een dorp een joods gezin op te pakken. De agenten hadden de moed om te weigeren het bevel op te volgen, en dit "nee" ook vol te houden. Ze werden naar verschillende kampen weggevoerd. Veldwachter Boonstra was een van hen, hij zou naar een Duits concentratiekamp worden gebracht. Toen de groep in de auto zou stappen, telde een Duitser ze: ja,

het waren inderdaad elf mannen. "Nee," zei Boonstra, "het zijn er geen elf, maar twaalf. U hebt God vergeten: hij gaat met ons mee. Altijd."

Een paasmoment zou je kunnen zeggen: totale uitzichtloosheid verandert in een totaal uitzicht. God met ons, God bij ons; je zult dat maar mogen beleven op een moment dat God in geen velden of wegen te bekennen is. Geloven tegen de klippen op, wie kan dat? Alleen hij voor wie die klippen in het overweldigende paaslicht, als in een overweldigend scheppingslicht, worden opgelost.

tot slot ...

Aan dit boekje werken onder anderen de volgende mensen van enkele Puttense kerken mee: (schrijvers, controleurs, drukkers, enz.) Aad v der Kooij, Alfred Valstar, Engeliën de Jong, Gerda v Meerveld, Gertie v Dijk, Hannie Kadee, Jan Braaksma, Jan Veeningen, Leny Arendsen, Matthijs Suidman, Thea Bos, Ton Enserink, Willemien v de Biezen, Wim Menting.

Daarnaast bedanken we ook de vrijwilligers van het 40-Dagenproject. Wij waarderen het echt als u op dit boekje reageert; dat kan persoonlijk of op ons gezamenlijke e-mail adres 40-dagen@xs4all.nl